GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Kanun Numarası
193

Kanun
GELİR VERGİSİ KANUNU

Özelge No
E-62030549-120-1372289

Özelge Tarihi
13.10.2026

Gelir Vergisi Kanununun Mükerrer 20/D Maddesi Hükmünün Uygulanmasında Türkiye'de Yerleşmiş Sayılma Hususunun Tespiti

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İstanbul Defterdarlığı

Gelir Kanunları Gelir ve Kurumlar Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : E-62030549-120-1372289 13.10.2026

Konu : Gelir Vergisi Kanununun Mükerrer 20/D Maddesi Hükmünün Uygulanmasında Türkiye'de Yerleşmiş Sayılma Hususunun Tespiti

İlgi : .. .. 2026 tarihli ve ... sayılı özelge talep formu.

İlgide kayıtlı özelge talep formu ve eklerinin incelenmesinden; 24/8/2026 tarihi itibarıyla Türkiye'ye yerleştiğinizi ancak Türkiye'ye yerleşme tarihi bakımından esas alınması gereken tarih hususunda tereddütleriniz bulunduğunu belirterek, Türkiye'deki ikametgah kayıtlarının yanı sıra; fiili yaşam merkezi, yerleşme iradesi, Türkiye'de bulunma süreleri ve diğer somut delillerin Türkiye'de yerleşmiş sayılma tarihinin

tespitinde dikkate alınıp alınmayacağı ile Gelir Vergisi Kanununun Mükerrer 20/D maddesi kapsamında yurt dışından elde edilen kazanç ve iratlar için vergi istisnasından yararlanıp yararlanamayacağınız hususunda görüş talep ettiğiniz anlaşılmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun "Türkiye'de yerleşme" başlıklı 4 üncü maddesinde,

"Aşağıda yazılı kimseler Türkiye'de yerleşmiş sayılır:

1. İkametgahı Türkiye'de bulunanlar (İkametgah, Kanunu Medeninin 19'uncu ve müteakip maddelerinde yazılı olan yerlerdir);

2. Bir takvim yılı içinde Türkiye'de devamlı olarak altı aydan fazla oturanlar (Geçici ayrılmalar Türkiye'de oturma süresini kesmez.)"

hükmü bulunmakta olup anılan Kanuna 7582 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle eklenen ve 1/1/2026 tarihinden itibaren Türkiye'ye yerleşmiş sayılanlara uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe giren "Yurt dışından elde edilen kazanç ve iratlar için vergi istisnası" başlıklı mükerrer 20/D maddesinde,

"Türkiye'de yerleşmiş sayılan gerçek kişilerin, Türkiye'de yerleşmiş sayılmasından önceki son üç takvim yılında Türkiye'de ikametgahının ve vergi mükellefiyetinin bulunmaması şartıyla Türkiye dışında elde ettiği kazanç ve iratları yirmi yıl boyunca gelir vergisinden müstesnadır.

Birinci fıkra kapsamındaki gerçek kişilerin bu madde kapsamına girmeden önce, Türkiye'de elde ettiği gayrimenkul sermaye iradı, menkul sermaye iradı veya değer artışı kazancı nedeniyle mükellefiyetinin bulunması bu istisnadan yararlanmasına engel teşkil etmez.

Birinci fıkra kapsamındaki kazanç ve iratlar için yıllık beyanname verilmez, diğer gelirler nedeniyle beyanname verilmesi halinde de bu gelirler beyannameye dahil edilmez.

İstisna kapsamındaki kazanç ve iratlara ilişkin gider ve maliyetler, vergiye tabi kazanç ve iratların tespitinde dikkate alınmaz.

Bu istisna kapsamındaki kazanç ve iratlar nedeniyle yabancı memleketlerde ödenen vergiler Türkiye'de tarh edilen gelir vergisinden mahsup edilemez.

İstisnaya ilişkin şartların taşınmadığının sonradan tespit edilmesi halinde tahakkuk ettirilmeyen vergiler, ziyaa uğramış sayılır.

Hazine ve Maliye Bakanlığı bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir."

hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, yurt dışından elde edilen kazanç ve iratlar için vergi istisnasına ilişkin

usul ve esasların düzenlendiği 333 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin;

- "İstisnadan faydalanabilecekler, faydalanma şartları ve istisna uygulamasında özellik arz eden durumlar" başlıklı 3 üncü maddesinde;

"(1) Türkiye'de yerleşmiş sayılmasından önceki son üç takvim yılında Türkiye'de ikametgahı ve vergi mükellefiyeti bulunmayan gerçek kişiler istisnadan yararlanabilecektir.

(2) İstisnadan yararlanabilmek için birinci fıkrada belirtilen kişilerin başvuru tarihi itibarıyla Türkiye'de yerleşmiş sayılmaları şarttır.

(3) İstisnadan 1/1/2026 tarihinden itibaren Türkiye'de yerleşmiş sayılan gerçek kişiler faydalanabilecektir.

(4) Bu kapsamda, istisnadan faydalanmak isteyen mükelleflerin yerleşmiş sayıldığı takvim yılının sonuna kadar, takvim yılının son iki ayında yerleşmiş sayılanların ise takip eden takvim yılının ikinci ayının sonuna kadar tarha yetkili vergi dairesine başvurarak istisna kapsamındaki kazanç ve iratlarına ilişkin olarak (EK-1)'de yer alan "Yurt Dışından Elde Edilen Kazanç ve İratlar İçin İstisna Belgesi"ni (İstisna Belgesi) almaları gerekmektedir. Vergi dairelerince, başvuruda bulunan mükelleflerin Türkiye'de yerleşmiş sayılmasından önceki son üç takvim yılında Türkiye'de ikametgahlarının ve vergi mükellefiyetlerinin bulunup bulunmadığı ile Türkiye'de yerleşmiş sayılıp sayılmadığı kontrol edilecek, şartların sağlandığının tespitini müteakip başvuru sahiplerine istisna belgesi verilecektir..."

açıklamalarına yer verilmiştir.

Diğer taraftan, 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 19 uncu maddesinde; "Yerleşim yeri bir kimsenin sürekli kalma niyetiyle oturduğu yerdir. Bir kimsenin aynı zamanda birden çok yerleşim yeri olamaz..." hükmü yer almıştır.

193 sayılı Kanunun mükerrer 20/D maddesinden faydalanabilmek için; gerçek kişilerin 1/1/2026 tarihinden itibaren Türkiye'de yerleşmiş sayılması, bu kişilerin Türkiye'de yerleşmiş sayılmasından önceki son üç takvim yılında Türkiye'de ikametgahının ve vergi mükellefiyetinin bulunmaması, yerleşmiş sayılan takvim yılının sonuna kadar, takvim yılının son iki ayında yerleşmiş sayılanların ise takip eden takvim yılının ikinci ayının sonuna kadar "Yurt Dışından Elde Edilen Kazanç ve İratlar İçin İstisna Belgesinin" alınması gerekmektedir. İkametgâhı Türkiye'de bulunanlar veya bir takvim yılı içinde Türkiye'de devamlı olarak altı aydan fazla oturanların Türkiye'de yerleşmiş sayılacağı, yerleşmiş sayılmadan önceki son üç takvim yılında Türkiye'de ikametgahının veya (gayrimenkul sermaye iradı, menkul sermaye iradı veya değer artışı kazancı nedeniyle bulunan mükellefiyet hariç olmak üzere) vergi mükellefiyetinin bulunması halinde istisnadan faydalanılamayacağı tabiidir.

Öte yandan, 210 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde yurt dışında oturma veya çalışma izni bulunan vatandaşlarımızın büyük çoğunluğunun ailelerini de yanlarına alarak, uzun süreden beri bulundukları yabancı ülkelerde yaşadıkları, dolayısıyla bu vatandaşlarımızın kişisel ve ekonomik ilişkilerinin Türkiye'den ziyade bulundukları ülkelerde yoğunlaştığı, bu durumda gelir vergisi uygulaması açısından yurt dışında oturma veya çalışma izni bulunan Türk vatandaşlarının ikametgâhlarının, bulundukları ülkede olduğunun kabul edileceği, çalışma veya oturma izni alarak altı aydan daha fazla bir süredir yurt dışında yaşayan Türk vatandaşlarının Türkiye'de elde ettikleri kazanç ve iratları bakımından dar mükellefiyet esasında vergilendirilmeleri gerektiği, bu vatandaşlarımızdan kesin dönüş yaparak Türkiye'ye yerleşenler ile bir takvim yılı içinde altı aydan daha fazla süreyle Türkiye'de oturanların ise tam mükellefiyet esasında vergilendirileceklerine ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde, her iki ülkede de ikametgahı bulunan ancak Türkiye'de ikametgah adresinin bulunduğu dönemlerde yurt dışında çalışma veya oturma izni alarak altı aydan daha fazla bir süredir yurt dışında yaşadığını tevsik eden Türk vatandaşlarının ikametgâhlarının esas itibarıyla yurt dışında olduğu kabul edilecek ve bu mükelleflerin Türkiye'de ikametgahının bulunması 193 sayılı Kanunun mükerrer 20/D maddesinin uygulanmasında "Türkiye'ye yerleşme tarihinden önceki son üç takvim yılında Türkiye'de ikametgahın bulunmama" şartının ihlali anlamına gelmeyecektir. Ancak bu durumda olan mükelleflerin istisnadan yararlanabilmesi için 1/1/2026 tarihinden itibaren kesin dönüş yaparak Türkiye'ye yerleşmiş sayıldığının tevsik edilmesi gerekmektedir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, Türkiye'de yerleşmiş sayılmanızdan önceki son üç takvim yılında Türkiye'de ikametgahınızın bulunması, bu süreler içinde yurt dışında çalışma veya oturma izninizin olduğu ve ilgili takvim yıllarında altı aydan daha fazla bir süredir yurt dışında kaldığınız hususlarının tevsik edilmesi şartıyla maddede yer alan ikametgahın bulunmama şartının ihlali anlamına gelmeyecek, diğer şartları da topluca taşımanız halinde söz konusu istisnadan faydalanmanız mümkün bulunacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

İmza

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.